

Wótwoženki

Wótwoženki, fachowje deriwaty, su z rěčnoekonomiskego wida nejlěpša móžnosć słowotwórbje. Pši tom twórje se z pomocu sufiksow, kótarež se na póstajuce słowo pšipowjesnu, nowe kompleksne słowa.

Produktiwne sufikse, kótarež zakładne słowo narownaju, su:

a) za nosarje jadnanja *-nik*, na pšikład:

muzejownik (Museumsführer), služabnik (Diener), wuknik (Schüler);

b) za abstraktne kakosći *-osć*, na pšikład:

nazgónitosć (Erfahrung), wósebnosć (Besonderheit), zamóžnosć (Fähigkeit);

c) za instrumenty *-ak*, na pšikład:

lětak (Flugblatt), pisak (Schreibstift), šišćak (Drucker);

d) za městne pomjenjenja *-nišćo*, na pšikład:

campingowanišćo (Campingplatz), grajnišćo (Spielplatz), lětanišćo (Flugplatz).

Zestajanki

Zestajanki, fachowje kompozitumy, nastanu pšez zwězanje dweju samostatneju słowowu do nowego kompleksnego słowa. Toś ta wašnja słowotwórbje njejo w serbšćinje wjelgin produktiwna. Nejwěcej zestajankow su glědadłowe pšetožki z nimšćiny.

Rozeznawamy mjazy kompozitumami:

a) determinatiwne kompozitumy – přědny cłonk póstaja drugi, na pšikład:

- drjeworězba (Holzschnitt), stolěše (Jahrhundert) substantiw + substantiw;
- lažkoatletika (Leichtathletik), wjelikoměsto (Großstadt) adjektiv + substantiw;
- małolětny (minderjährig), nimskorěcny (deutschsprachig) adjektiv + adjektiv;

b) kopulatiwne kompozitumy – kuždy cłonk jo rownogódny, na pšikład:

- basnik-komponist (Dichterkomponist), Jezuszišetko (Jesuskind) substantiw + substantiw;
- głuchonimy (taubstumm), nasłodkokisały (süßsauer) adjektiv + adjektiv.

Wěcejstowne pomjenjenja

Wěcejstowne pomjenjenja su słowne kupki, kótarež leksikaliski wěcy a wobstojnosći zwuraznjaju. Toś ta wašnja słowotwórby jo w serbšćinje nejwěcej produktiwna. Na rozdźěl wót toho wužywaju se w nimšćinje lubjej zestajanki.

Rozeznawamy mjazy wěcejstownymi pomjenjenjami:

a) adjektiwiske konstrukcije, na pśikład:

stary nan (Großvater), psowa budka (Hundehütte), nowe lěto (Neujahr), tłuste crjowo (Dickdarm), zapisany list (Einschreibebrief);

b) genitiwiske konstrukcije, na pśikład:

kónc tyženja (Wochenende), slěd płodow (Fruchtfolge), šćit pomnikow (Denkmalschutz), wopismo zdrjałosći (Reifezeugnis), zajšmiše słyńca (Sonnenfinsternis);

c) prepozicionalne konstrukcije, na pśikład:

dom na rožku (Eckhaus), kurs za zachopjeńkarje (Anfängerkurs), pšosba wó miłosć (Gnadengesuch), zawěšćenje pśed wognjom (Feuerversicherung), zagronity za wótkubłanje (Erziehungsberechtigter).